

Földal>Családi ügyek, öröklés>Öröklés>Öröklésekkel kapcsolatos korlátozások – különleges szabályok
Öröklésekkel kapcsolatos korlátozások – különleges szabályok

Szlovákia

1 E tagállam joga szerint vonatkoznak-e gazdasági, családi vagy szociális megfontolások miatt az örökléssel kapcsolatos vagy arra kiható korlátozásokat megállapító különös szabályok az e tagállamban található ingatlanok, bizonyos vállalkozások vagy más, különleges vagyonkategóriák öröklésére?

Igen, vannak olyan különleges vagyonkategóriák, amelyekre az öröklési ügyekre irányadó joghatóságról, az alkalmazandó jogról, az öröklési ügyekben hozott határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az öröklési ügyekben kiállított közokiratok elfogadásáról és végrehajtásáról, valamint az európai öröklési bizonyítvány bevezetéséről szóló, 2012. július 4-i 650/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 30. cikke szerint külön szabályozás vonatkozik. Szlovákia tájékoztatta a Bizottság ezekről a vagyonkategóriákról, valamint az értesítés időpontjában hatályos szabályozásról. E dokumentum a jelenleg hatályos szabályokat állapítja meg.

A különös szabályozás rendelkezései az öröklés tárgyát képező vagyontárgyak kategóriái szerint tagozódnak.

A – mezőgazdasági és az erdészeti terület:

a földtulajdon rendezéséhez kapcsolódó egyes intézkedésekről szóló 180/1995. sz. törvény 23. cikke a módosítás szerinti változatban

(1) E törvény eltérő rendelkezése hiányában a közös tulajdon rendezésére vonatkozó jogi aktus, illetve bírósági határozat vagy **öröklési ügyekben hozott bírósági határozat alapján a 21. cikk (1) bekezdésében felsorolt meglévő földterület felosztásával a mezőgazdasági parcella nem lehet kisebb 2000 m²-nél, az erdőterülettel borított telek pedig nem lehet kisebb 5 000 m²-nél.**

(2) Ha az örökösök a 21. cikk (1) bekezdésében felsorolt földterület öröklését nem az (1) bekezdésben foglalt feltételek szerint rendezik, vagy ha e feltételek eredményeképpen a bíróság nem tudja jóváhagyni az egyes örökösök vagyonrészét, a bíróság megállapítja, hogy a földterületet annak kezelésére legjobb helyzetben lévő örökösöknek ítéli oda. A bíróság előírja, hogy ezen örökös köteles a többi örökössel elszámolni.

(4) Az örökösöknek írásban kell megtenniük a (3) bekezdés szerinti nyilatkozatot, amelyet nem vonhatnak vissza.

(6) A örökösöknek az örökség (2) és (3) bekezdés szerinti rendezéséből eredő követeléseit tekintetében az elévülési idő tíz év. E követelések biztosítása érdekében az adós jogának nyilvántartásba vételekor a hitelező javára jelzálogjogot jegyeznek be e földterületen; magasabb ranghelyű jelzálogjogot megillető jogszabályi elsőbbség nem alkalmazható. A hitelezőt elővásárlási jog illeti meg a jelzálogjoggal terhelt földterület tekintetében.

(7) Ha a bíróság a tulajdonostársak közötti egyezségről határoz, a (2)–(5) bekezdésben foglalt feltételek vonatkoznak az ő egyezségükre is.

B – közbirtokosság:

A közbirtokosságokról szóló 97/2013. sz., módosított törvény 8. cikke

(1) Közös ingatlan alatt a jelen törvény egyetlen olyan ingatlant ért, amely több telekből/földterületből állhat. A **közös ingatlan** a (2) bekezdésben meghatározott esetektől eltekintve **nem osztható fel** (megjegyzés: a bekezdés nem vonatkozik az öröklésre, tehát kivétel nem alkalmazható). A közös ingatlan társtulajdonosi viszonyai a közös tulajdon megszüntetésére és rendezésére vonatkozó (polgári törvénykönyvben foglalt) általános rendelkezések alapján nem szüntethetők meg és rendezhetők.

C – lakásbérlet és lakásszövetkezeti tagság átszállása:

A polgári törvénykönyvről szóló 40/1964. sz. törvény (Občiansky zákonník) 706. és 707. cikke

A lakásbérleti jog átszállása nem képezi öröklés tárgyát, a közjegyző kérelemre csak az érintett örökösöket erősíti meg a polgári törvénykönyv 706. cikkének alkalmazása céljából. Ugyanakkor a tagsági részesedés vagyoni érték, és ezért az örökösök jogosultsága alapján öröklés tárgyát képezi.

A polgári törvénykönyv 706. cikke

(1) Ha a bérlet elhalálozik, és nem a házastársak közös bérletében lévő lakásról van szó, az elhunyt azon gyermekei, unokái, szülei, testvérei, veje és menyé válnak bérletké (társbérletké), akik a halála napján vele közös háztartásban éltek és nincs saját lakásuk. Bérletké (társbérletké) válnak azok is, akik az elhunyt bérlet közös háztartásáról gondoskodtak vagy eltartottként rá voltak utalva, ha a halála előtt legalább három évig közös háztartásban éltek vele és nincs saját lakásuk.

(2) [...]

(3) Ha szövetkezeti lakás bérletje halálozik el és nem házastársak közös bérletében lévő lakásról van szó, **a bérlet halálával a szövetkezeti tagsága és a lakásbérlete arra az örököse száll, aki a tagsági részesedést örökl.**

A polgári törvénykönyv 707. cikke

(1) Ha a házastársak közül, akik a lakás közös bérletjei voltak, az egyik elhalálozik, az egyetlen bérletővé a túlélő házastárs válik.

(2) Ha szövetkezeti lakásról van szó, az egyik házastárs halálával megszűnik a házastársak közös lakásbérlete. Ha a szövetkezeti lakáshoz való jogot a házasság fennállása alatt szerezték meg, **a szövetkezet tagja a túlélő házastárs marad és őt illeti meg a tagsági részesedés; ezt a bíróság a hagyatéki eljárás során figyelembe veszi.** Ha az a házastárs hunyt el, aki a szövetkezeti lakáshoz való jogot a házasság megkötése előtt szerezte meg, **a halálával szövetkezeti tagsága és a szövetkezeti lakás bérlete arra az örököse száll, aki a tagsági részesedést örökl.** Ha több bérlet tárgyairól van szó, az örökös tagsága több örököse is átszállhat.

(3) Ha a társbérletők közül az egyik elhalálozik, az ő joga a többi társbérletőre száll át.

D – üzletrész korlátozott felelősségű társaságban:

A módosított 513/1991. sz. törvény 116-117. cikke – ha az elhunyt 1992. január 1-jét követően halt meg

A kereskedelmi törvénykönyv (Obchodný zákonník) 116. cikke:

(1) [...]

(2) Az üzletrész örökölheto. **Nem egyszemélyes társaság esetében a társasági szerződés kizárhatja az üzletrész öröklésének lehetőségét.** Ha nem egyedüli tagról van szó, az örökös a tagsága megszüntetését kérheti, amennyiben méltányosan nem várható el tőle, hogy a társaság tagjává váljon [...]

A kereskedelmi törvénykönyv 117. cikke:

(1) Az üzletrész felosztása csak a tag örököseire vagy jogutódjára való átszállás esetén lehetséges. Az üzletrész felosztása a közgyűlés jóváhagyását igényli. A társasági szerződés kizárhatja az üzletrész felosztásának lehetőségét.

Az üzletrész felosztását követően a tag törzsbetétének el kell érnie a 109. cikk (1) bekezdésében foglalt értéket (a tag törzsbetéte értékének el kell érnie a 750 eurót).

E – az elhunyt munkabére:

A munka törvénykönyvéről (Zákonník práce) szóló 311/2001. sz. módosított törvény 35. cikke

Ha arról külön jogszabály másképp nem rendelkezik, a munkavállaló halálával pénzügyi követelése nem szűnnek meg. A munkavállaló munkaviszonyból eredő bérigényei havi átlagkeresete négyszeres összegéig közvetlenül házastársára, gyermekeire és szüleiére szállnak át, amennyiben halála idején közös háztartásban élt velük. **Ha ilyen személyek nem fellelhetők, a bérigények öröklés tárgyává válnak.**

F – nyugdíjak:

(1) A kiegészítő nyugdíjrendszerről szóló 650/2004. sz. módosított törvény 21. cikke

Az ideiglenes kiegészítő öregségi nyugdíjban vagy ideiglenes kiegészítő nyugdíjjárulékban részesülő pénztárgy személyi számlájának aktuális értéke **öröklés tárgyát képezi, ha a nyugdíjbiztosítási szerződésben az ideiglenes kiegészítő öregségi nyugdíjban vagy ideiglenes kiegészítő nyugdíjjárulékban részesülő elhunyt pénztárgy nem jelölt ki örökösének más olyan természetes vagy jogi személyt, akinek a részére a személyi számla aktuális értékét ki kellene fizetni.**

(2) Az öregségi nyugdíjrendszerről szóló 43/2004. sz. módosított törvény 40–40a. cikke

40. cikk

(1) Az öregségi nyugdíjrendszerben biztosított személy halálakor a biztosított által a nyugdíjbiztosítási szerződésben kijelölt örökös jogosult az elhunyt egyéni nyugdíjbiztosítási számlájának azon a napon fennálló aktuális értékének megfelelő összegre, amelyen a nyugdíjbiztosító társaság tudomást szerzett a biztosított haláláról, amely összegből le kell vonni a társadalombiztosító (*Sociálna poisťovňa*) által kért és az elhunyt részére jogalap nélkül kiutalt kötelező hozzájárulásokat, valamint a nyugdíjbiztosító társaság ezen összeg készpénzben történő kifizetése vagy az eurózónán kívüli országba történő utalása során felmerült méltányos költségeit, továbbá ezen összeghez hozzáadódnak a társadalombiztosító által még utalandó hozzájárulások. **Ha a biztosított a nyugdíjbiztosítási szerződésben nem jelölt ki örököst, vagy ha nincs örökös, e vagyontárgyak öröklés tárgyát képezik.**

(2) Az örökös nem jogosult az (1) bekezdés szerinti összegre, ha a bíróság jogerős határozatban megállapította, hogy e személy szándékosan okozta a biztosított halálát.

40a. cikk

(1) Az életjáradékban részesülő személy halálakor az e személy által a nyugdíjbiztosítási szerződésben kijelölt örökös jogosult a 32. cikk (2) bekezdése szerinti összegre vagy a 46g. cikk (5) bekezdése szerinti átalányjuttatásra a biztosító biztosított haláláról való tudomásszerzésének napjáig. Ha az életjáradékban részesülő személy **a nyugdíjbiztosítási szerződésben nem jelölt ki örököst, vagy ha nincs örökös, az első mondatban meghatározott összeg öröklés tárgyát képezi.**

(2) Az (1) bekezdésben említett örökös nem jogosult az 32. cikk (2) bekezdése szerinti összegre vagy a 46g. cikk (5) bekezdése szerinti átalányjuttatásra, ha a bíróság jogerős határozatban megállapította, hogy e személy szándékosan okozta az életjáradékban részesülő személy halálát.

A társadalombiztosításról szóló 461/2003. sz. módosított törvény 118. cikke

(1) Ha az ellátásra való jogosultság és az ellátás kifizetésére való jogosultság feltételeit teljesítő természetes személy az ellátásra való jogosultság kérelmezését követően elhunyt, az e személyt a halála napján megillető összegre vonatkozó jogosultság öröklés útján átszáll a házastársra, a gyermekekre és a szülőkre.

(2) Ha az egészségbiztosítási ellátásokra, baleseti járadéokra, rehabilitációs támogatásra, képzési támogatásra, biztosítási garanciaalapból fizetett juttatásra vagy munkanélküli segélyre való jogosultság feltételeit teljesítő természetes személy ezen ellátásokra való jogosultság kérelmezését megelőzően hunyt el, az őt a halála napján megillető ellátásokra való jogosultság öröklés útján átszáll a házastársra, a gyermekekre és a szülőkre.

(3) Ha az ellátást az ellátásra való jogosultság és annak kifizetésére vonatkozó jogosultság feltételeit teljesítő természetes személy halála előtt megítélték, az e személy halála napjáig ki nem fizetett esedékes összegeket az (1) bekezdésben (első mondat) felsorolt természetes személyek részére kell kifizetni.

(4) Az (1)–(3) bekezdésben felsorolt természetes személyekre átszálló jogosultságok nem képezik öröklés tárgyát; **azok abban az esetben válnak öröklés tárgyává, ha nincsenek ilyen természetes személyek.**

(5) Ha nincsenek az (1)–(4) bekezdés alapján ellátásokra jogosulttá váló természetes személyek, e juttatások azon finanszírozó alap egyéb bevételeit képezik, amelyből azokat ki kellett volna fizetni.

2 E tagállam joga szerint az öröklésre irányadó jogra tekintet nélkül is alkalmazni kell-e ezeket a különös szabályokat a fent említett vagyontárgyak öröklésére?

Igen. Vagy az elhunyt jogosult meghatározni azokat a személyeket, akik a vagyontárgyakat halálát követően a törvényes örökösök helyett megszerzik (például kiegészítő nyugdíjbiztosítási szerződés), vagy ez a vagyontárgyak meghatározott kategóriájára vonatkozik, amely esetében a törvény állapítja meg, hogy hogyan kell arról az elhunyt halálát követően rendelkezni (például a földtulajdon rendezésére, a társadalombiztosítási juttatásokra vonatkozó rendelkezések).

3 Tartalmaz-e különleges eljárásokat e tagállam jogrendszere a fent említett különös szabályok betartásának biztosítására?

Ingatlan esetében, ha a hagyatéki eljárás nem veszi figyelembe az első kérdésben meghatározott szabályokat, az ingatlannyilvántartásért felelős hatóság nem jegyzi be az ingatlannyilvántartásba az újonnan megszerzett tulajdonjogot.

A Szlovákiában lefolytatott hagyatéki eljárás során az első kérdésben meghatározott szabályokat a bíróság iránymutatásai alapján a hagyatéki eljárást lefolytató közjegyző alkalmazza. Ezen eljárás eredménye a hagyatéki végzés, és az a fél, aki szerint e végzés a hatályban lévő különös szabályozásba ütközik, jogorvoslattal élhet a döntéssel szemben.

28/06/2019

Utolsó frissítés: 22/08/2022

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.